

The background is a light blue sky with falling pink and yellow petals. At the top, there are branches of cherry blossoms in shades of pink, orange, and yellow. Several small green birds are flying in the sky. In the center, the text 'Agatha Christie' is written in a red cursive font, followed by 'KOHTALOKAS' and 'KEUÄT' in a large, yellow, outlined sans-serif font. At the bottom, there is a green hill with a white house in the center. The house has a green roof with three chimneys and a central entrance. On either side of the house are trees with orange and yellow foliage. The bottom of the image is a green field with various small flowers and plants.

Agatha Christie

KOHTALOKAS

KEUÄT

WSOY

Agatha Christie

KOHTALOKAS
KEVÄT

Murhia ja mysteerejä rikosten kuningattarelta

SUOMENTANEET HILKKA PEKKANEN
SEKÄ ERKKI HAKALA, ANNA-LIISA LAINE
JA LEENA TAMMINEN

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

"Kuoleman yrtti", suomentanut Leena Tamminen, ilmestyi ensi kertaa kokoelmassa *Kolmetoista* (WSOY 1983).

"Joutsenlaulu", suomentanut Anna-Liisa Laine, ilmestyi ensi kertaa kokoelmassa *Listerdalen arvoitus* (WSOY 1980).

"Kultaharkot", suomentanut Erkki Hakala, ilmestyi ensi kertaa kokoelmassa *Kolmetoista* (WSOY 1983).

"Tyttyö junassa", suomentanut Anna-Liisa Laine, ilmestyi ensi kertaa kokoelmassa *Listerdalen arvoitus* (WSOY 1980).

Muut novellit suomentanut Hilikka Pekkanen tätä laitosta varten.

Novellissa "Tyttyö junassa" esiintyvä sitaatti Alfred Tennysonin runosta "Kevyen prikaatin hyökkäys" on lainattu Yrjö Jylhän suomennoksesta.

1. PAINOS

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS

Sinister Spring

Sinister Spring © 2023 Agatha Christie Limited. All rights reserved.
The Gunman. Excerpted from *An Autobiography* © 1975 Agatha Christie Limited.
All rights reserved.

The Market Basing Mystery © 1923 Agatha Christie Limited. All rights reserved.
The Case of the Missing Lady © 1924 Agatha Christie Limited. All rights reserved.
The Herb of Death © 1930 Agatha Christie Limited. All rights reserved.
How Does Your Garden Grow? © 1935 Agatha Christie Limited. All rights reserved.

Swan Song © 1926 Agatha Christie Limited. All rights reserved.
Miss Marple Tells a Story © 1935 Agatha Christie Limited. All rights reserved.
Have You Got Everything You Want? © 1933 Agatha Christie Limited. All rights reserved.
The Jewel Robbery at the Grand Metropolitan © 1923 Agatha Christie Limited. All rights reserved.
Ingots of Gold © 1928 Agatha Christie Limited. All rights reserved.
The Soul of the Croupier © 1926 Agatha Christie Limited. All rights reserved.
The Girl in the Train © 1924 Agatha Christie Limited. All rights reserved.
Greenshaw's Folly © 1956 Agatha Christie Limited. All rights reserved.

AGATHA CHRISTIE®, POIROT®, MARPLE®, the Agatha Christie Signature and the AC Monogram Logo are registered trademarks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere. All rights reserved.

www.agathachristie.com

Suomenkielinen laitos © Hilikka Pekkanen, Erkki Hakala, Anna-Liisa Laine,
Leena Tamminen ja WSOY 2026

ISBN 978-951-0-51781-9

Painettu EU:ssa
Werner Söderström Osakeyhtiö
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki
Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@wsoy.fi

Sisällys

Johdanto 7

Market Basingin arvoitus 10

Kadonneen naisen tapaus 22

Kuoleman yrtti 38

Mitä puutarhassasi kasvaa? 55

Joutsenlaulu 77

Neiti Marple kertoo 94

Onko teillä kaikki mitä haluatte? 105

Koruvarkaus Grand Metropolitanissa 121

Kultaharkot 141

Pelipöydänhoitajan sielu 155

Tyttö junassa 176

Greenshawin heure 199

Johdanto

ASEMIES

En ollut vielä aivan viisivuotias, kun kohtasin pelon ensimmäisen kerran. Olin eräänä päivänä keräämässä kevätesikoita lastenhoitajani kanssa. Olimme ylittäneet rautatien ja kulke-
neet pitkin Shiphay Lanea poimien esikoita pensasaitojen
juurelta, missä niitä kasvoi tiheässä. Käännyimme sisään avoi-
mesta portista ja jatkoimme poimimista. Korimme alkoi jo olla
täynnä, kun kuulumme vihaisen ja karkean äänen huutavan:

»Mitäs te täällä teette?»

Mies näytti vihaiselta ja punanaamaiselta jättiläiseltä.

Lastenhoitaja sanoi, ettemme olleet aiheuttaneet mitään
vahinkoa. Olimme vain keränneet kevätesikoita.

»Tämä on yksityisaluetta. Häipykää heti paikalla. Jos ette
painu saman tien ulos tuosta portista, keitän teidät elävältä!»

Mennessämme kiskoin epätoivoisena lastenhoitajani kättä.
Hän ei pystynyt kävelemään nopeasti eikä edes yrittänyt. Pel-
koni yltyi. Kun olimme lopulta päässeet turvallisesti kujalle,
olin vähällä lysähtää maahan helpotuksesta. Olin valah-
tanut kalpeaksi ja voin huonosti, ja äkkiä hoitaja huomasi
sen.

»Lapsikulta», hän sanoi lempeästi, »et kai uskonut, että se
mies tosiaan tarkoitti, mitä sanoi? Että hän aikoi keittää sinut
vai mitä hän nyt sitten sanoikin?»

Nyökkäsin mykkänä. Olin nähnyt kaiken sieluni silmillä. Suuri höyryävä pata tulella, ja minut oli sysätty pataan. Olin kuullut omat tuskanhuutoni. Se tuntui äärimmäisen todelliselta.

Lastenhoitaja jutteli rauhoittavasti. Se oli vain puheenparsi. Vitsi tavallaan. Mies ei ollut mukava, hän oli hyvin epäkohtelias ja epämiellyttävä, mutta ei ollut tarkoittanut, mitä sanoi. Se oli pelkkää leikinlaskua.

Minulle se ei ollut leikinlaskua, ja tunnen vieläkin kylmiä väreitä selkäpiissäni, kun menen mille tahansa niitylle. Siitä päivästä tähän päivään asti en ole kokenut yhtä todellista kauhua kuin silloin.

Silti en ole koskaan elänyt tätä nimenomaista kokemusta uudelleen painajaisissani. Kaikki lapset näkevät painajaisunia, jotka tuskin ovat seurausta lastenhoitajien tai toisten ihmisten »säikyttelystä» tai muista tosielämän tapahtumista. Minun henkilökohtaisen painajaiseni keskiössä oli henkilö, jota sanoin »asemieheksi». En ollut koskaan lkenut kertomusta kenestäkään sen näköisestä. Sanoin häntä »asemieheksi», koska hänellä oli ase. En pelännyt, että hän ampuisi minut, eikä ase muutenkaan liittynyt pelkooni. Se oli osa hänen ulkonäköään: ranskalainen mies siniharmaassa sotilaspuvussa puuteroitu tukka pitkänä niskassa ja päässä jonkinlainen kolmikolkkahattu. Ase oli vanhanaikainen musketti. Pelkästään hänen läsnäolonsa oli pelottava. Uni oli yleensä aivan tavallinen – teekutsut tai yhteinen kävelyretki. Tavallisesti tilaisuudessa oli jonkinlaista pienen juhlan tuntua. Sitten alkoi äkkiä tuntua kummalta. Siellä oli joku – *joku, jonka ei olisi pitänyt olla siellä*. Pelon tunne oli kaamea, ja sitten näin hänet istumassa teepöydän ääressä, kävelemässä rannalla tai osallistumassa johonkin peliin. Hänen kalpeansinisten silmiensä katse suuntautui silmiini, ja heräsin painajaisesta huutaen: »Asemies, asemies!»

»Agatha-neiti näki taas sellaisen asemiesunen viime yönä», lastenhoitaja raportoi tasaisella äänellään.

»Miksi se mies on niin pelottava, kulta?» äitini kysyi.
»Mitä luulet hänen aikovan tehdä sinulle?»

En tiennyt, miksi asemies oli pelottava. Myöhemmin uni sai erilaisia muotoja. Asemiehellä ei aina ollut samaa asua. Joskus katsoin teepöydässä vastapäätä istuvaa ystävääni tai jotain perheenjäsentä ja käsitin yhtäkkiä, ettei siinä ollutkaan Dorothy, Phyllis, Monty, äiti tai kuka milloinkin. Kalpeansiniset silmät katsoivat minuun tutuista kasvoista – tutun ulkomuodon takaa. *Siinä olikin asemies.*

Market Basingin arvoitus

»Mikään ei loppujen lopuksi voita maaseutua, vai mitä?» sanoi komisario Japp ja veti nenän kautta keuhkojen täydeltä ilmaa, jonka päästi purkautumaan ulos asianmukaisesti suun kautta.

Poirot ja minä olimme sydämestämme samaa mieltä. Oli ollut Scotland Yardin komisarion ajatus viettää viikonloppu Market Basingin pikkukaupungissa. Virkavelvollisuuksista vapaana ollessaan Japp oli intohimoinen kasvitieteilijä ja keskusteli vieläkin innokkaammin kuin ratkaistavanaan olevista rikosjutuista pikkuriikkisistä kukista, joilla oli uskomattoman pitkiä (jokseenkin oudosti äännettyjä) latinankielisiä nimiä.

»Kukaan ei tunne meitä, emmekä me tunne ketään», Japp selitti. »Se tässä on ajatuksena.»

Osoittautui, että huomautus ei sittenkään aivan pitänyt paikkaansa, sillä sikäläinen konstaapeli oli sattumoisin siirretty Market Basingiin parinkymmenen kilometrin päässä sijaitsevasta kylästä, jossa hän oli joutunut tekemisiin Scotland Yardin komisarion kanssa arsenikkimyrkytyksen yhteydessä. Konstaapelin ilahtuminen tämän suuren miehen

tapaamisesta kuitenkin vain lisäsi Jappin mielihyvää. Istuutuessamme sunnuntaina kylän majatalon saliin katetulle aamiaiselle olimme kaikki mitä parhaimmalla tuulella. Aurinko paistoi ja kuusaman kärhöt työntyivät sisään ikkunasta. Pekoni ja munat maistuivat erinomaisilta, ja vaikka kahvi ei ollut erityisen hyvää, se menetteli ja oli kiehuvan kuumaa.

»Tämä se vasta on elämää», Japp sanoi. »Kun jään eläkkeelle, muutan asumaan pieneen taloon maalle. Kauas rikokista, niin kuin esimerkiksi tänne.»

»*Le crime, il est partout*», huomautti Poirot, otti siististi nelikulmaiseksi leikatun leipäviipaleen ja rypisti otsaansa varpuselle, joka oli röyhkeästi asettunut kököttämään ikkunalaudalle.

Lainasin huolettomasti vanhaa runoa:

»Kaniinit somilta näyttävät
vaan kaameasti elävät.
En sanoa nyt kehtaakaan,
kuin vehtaavat ne koloissaan.»

»Jaa-a», Japp sanoi ja oikaisi selkäänsä, »taitaisinpa saada mahtumaan vielä yhden munan ja siivun tai pari pekonia. Mitä kapteeni arvelee?»

»Teen seuraa», vastasin pontevasti. »Miten on Poirotin laita?»

Poirot pudisti päätään.

»Täytyy yrittää olla täyttämättä vatsaa niin paljon, että aivot lakkaavat toimimasta», hän huomautti.

»Minä otan sen riskin», Japp sanoi nauraen. »Minun vatsani on tilava. Ja Poirotkin on muuten alkanut pyöristyä. Neiti, tuokaa vielä kaksi annosta munia ja pekonia.»

Samassa oviaukon täytti konstaapeli Pollardin vaikuttava hahmo.

»Toivottavasti herrat suovat anteeksi, että vaivaan komi-sariota, mutta olisin kiitollinen neuvosta.»

»Olen lomalla», Japp ehätti sanomaan. »En tee työtä. Mil-laisesta tapauksesta on kyse?»

»Leigh Housessa on eräs herra ampunut itseään päähän.»

»Niin, sellaista sattuu», Japp totesi hätkähtämättä. »Var-maan velkojen tai naisen takia. Valitettavasti en voi auttaa, Pollard.»

»Ongelma on siinä, ettei hän ole voinut ampua itseään», konstaapeli sanoi. »Ei ainakaan tohtori Gilesin mukaan.»

Japp laski teekupin kädestään.

»Vai ei ole voinut ampua itseään? Mitä tarkoittatte?»

»Niin tohtori Giles sanoo», Pollard toisti. »Väittää että se on kerrassaan mahdotonta. On ihan ymmällään, sillä ovi oli lukossa sisäpuolelta ja ikkuna oli salvattu. Siitä huolimatta tohtori on varma, ettei se voi olla itsemurha.»

Se tehoi. Pekonin ja munien lisäannos huitaistiin syrjään, ja hetkeä myöhemmin olimme kaikki matkalla mahdolli-simman reipasta vauhtia Leigh Housen suuntaan. Japp esitti kiinnostuneena kysymyksiä konstaapelille.

Vainajan nimi oli Walter Protheroe. Mies oli keski-ikäi-nen ja jonkinlainen erakkoluonne. Hän oli tullut Market Basingiin kahdeksan vuotta aikaisemmin ja vuokrannut Leigh Housen, joka oli hyvää vauhtia ränsistynvä monisiipinen ja huonokuntoinen vanha kartano. Hän asui rakennuksen yhdessä nurkassa, ja hänen tarpeistaan huolehti talouden-hoitaja Clegg, jonka hän oli tuonut mukanaan. Neiti Clegg oli arvonsa tunteva nainen, jota kunnioitettiin kylällä suuresti. Herra Protheroelle oli äskettäin tullut Lontoosta vieraita: pariskunta nimeltä Parker. Kun taloudenhoitaja oli aamulla mennyt herättämään isäntäänsä, hän ei ollut saanut vastausta ja oli havainnut oven lukituksi. Huolestu-neena neiti Clegg oli soittanut poliisille ja lääkärille. Kons-taapeli Pollard ja tohtori Giles olivat saapuneet yhtä aikaa.

Yhdessä he olivat onnistuneet murtamaan makuuhuoneen oven.

Herra Protheroe makasi lattialla. Häntä oli ammuttu päähän, ja pistooli oli hänen oikeassa kädessään. Tapaus näytti selvästi itsemurhalta.

Tutkittuaan ruumiin tohtori Giles näytti selvästi hämmentyneeltä, ja lopulta hän veti konstaapelin syrjemmälle ja kertoi hämmennyksen aiheesta. Silloin Pollard oli heti tullut ajatelleeksi Jappia ja jättänyt tohtorin valvomaan tilannetta sillä aikaa kun oli rientänyt majataloon.

Kun konstaapeli oli saanut kerrotuksi kaiken, olimmekin jo perillä Leigh Housessa. Se oli suurikokoinen hylätyltä näyttävä talo, jota ympäröi hoitamaton, rikkaruohojen valtaama puutarha. Ulko-ovi oli lukitsematta, ja siitä astuimme eteisaulaan ja edelleen pieneen aamupäivahuoneeseen, josta kuului ääniä. Huoneessa oli neljä ihmistä: jotakuinkin näyttävästi pukeutunut mies, jolla oli kierot ja epämiellyttävät kasvot ja jota kohtaan tunsin oitis vastenmielisyyttä; samantyylinen nainen, joka oli kuitenkin jotenkin hiomattomasti komea; siisti musta-asuinen nainen hiukan erillään toisista, ilmeisesti taloudenhoitaja; ja pitkä urheilullisesti tweediin pukeutunut pätevän näköinen mies, jolla oli älykkäät kasvot ja joka selvästikin oli tilanteen herra.

»Tohtori Giles, tässä ovat Scotland Yardin rikoskomisario Japp ja hänen kaksi ystäväänsä», konstaapeli sanoi.

Tohtori tervehti meitä ja esitteli meidät herra ja rouva Parkerille. Sitten seurasimme tohtoria yläkertaan. Jappin antamasta merkistä Pollard jäi alakertaan ikään kuin vartioimaan taloa. Tohtori johdatti meidät yläkerran käytävään. Käytävän päässä oli avoin ovi, jonka saranapuolella näkyi puusälöjä, ja itse ovi oli kaatunut huoneen lattialle.

Menimme sisään. Ruumis makasi edelleen lattialla. Protheroe oli keski-ikäinen ja parrakas, ja ohimoilla oli harmaata. Japp kyykistyi ruumiin viereen.

»Miksi ette voinut jättää sitä löytöasentoon?» hän valitti.
Lääkäri levitti käsiään.

»Pidimme tapausta selvänä itsemurhana.»

»Hmm!» Japp sanoi. »Luoti on mennyt päähän vasemman korvan takaa.»

»Täsmälleen», tohtori sanoi. »Hän ei ole mitenkään voinut ampua laukausta itse. Olisi pitänyt vääntää käsi kokonaan pään toiselle puolelle. Ei niin ole mahdollista tehdä.»

»Oliko hänellä löydettyä pistooli kädessään? Missä ase muuten on?»

Tohtori Giles nyökäytti päätään pöydän suuntaan.

»Hän ei kuitenkaan puristanut sitä kädessään», tohtori sanoi. »Se oli kämmenen sisäpuolella, mutta sormet eivät olleet sen ympärillä.»

»Se oli pantu käteen jälkeinpäin», Japp sanoi. »Se on selvä.» Hän tutki asetta. »Tällä on ammuttu yksi luoti. Tutkimme aseeneen, mutta tuskinpa löydämme muiden kuin tohtorin sormenjäljet. Kuinka kauan vainaja on ollut kuolleen?»

»Eilisillasta lähtien. En voi ilmoittaa aikaa tunnin tarkkuudella niin kuin salapoliisitarinoiden suurenmoiset lääkärit. Karkeasti arvioiden hän on ollut kuolleen suunnilleen kaksitoista tuntia.»

Siihen mennessä Poirot ei ollut tehnyt yhtään mitään. Hän oli pysytellyt sivummalla, seurannut Jappin työskentelyä ja kuunnellut kysymyksiä. Ajoittain hän oli nuuhkinut ilmaa varovasti ikään kuin hämmentyneenä. Minäkin olin haistellut, mutta en huomannut mitään kiinnostavaa. Ilma tuntui täysin raikkaalta ja tuoksuttomalta. Siitä huolimatta Poirot nuuhkaisi edelleen vähän väliä epäluuloisesti ikään kuin hänen tarkempi nenänsä havaitsisi jotain, mikä minulta oli jäänyt huomaamatta.

Kun Japp siirtyi kauemmas ruumiista, Poirot kyykistyi sen viereen. Haava ei kiinnostanut häntä lainkaan. Luulin ensin, että hän tutki pistoolia pidelleen käden sormia, mutta sitten

huomasin, että häntä kiinnostikin takin hihaan työnnetty nenäliina. Protheroella oli yllään tummanharmaa puku. Lopulta Poirot nousi, mutta katse harhautui edelleen takaisin nenäliinaan ikään kuin hän ihmettelisi sitä.

Japp kutsui häntä auttamaan oven nostamisessa. Tilaisuuden saatuaani kyykistyin ottamaan nenäliinan hihasta ja tutkimaan sitä tarkasti. Se oli täysin tavallinen valkoinen batistinenäliina, jossa ei ollut minkäänlaista jälkeä eikä tahraa. Panin sen takaisin paikalleen päästäni puistellen ja myöntäen, että olin ymmälläni.

Toiset olivat nostaneet oven pystyyn. Käsitin, että he etsivät avainta. Turhaan.

»Se varmistaa asian», Japp sanoi. »Ikkuna on kiinni ja salvattu. Murhaaja poistui ovesta, lukitsi sen ja vei avaimen mukanaan. Arveli varmaan, että Protheroen uskottaisiin lukinneen oven ja ampuneen itsensä ja että kukaan ei huomaisi avaimen puuttumista. Oletteko samaa mieltä, Poirot?»

»Olen kyllä, mutta olisi ollut yksinkertaisempaa ja parempi sujauttaa avain takaisin huoneeseen oven ali. Silloin olisi vaikuttanut siltä, että se olisi pudonnut lukosta.»

»No jaa, ei kai voi odottaa, että kaikilla on yhtä älykkäitä ajatuksia kuin teillä. Olisitte ollut varsinainen kammotus rikostutkijoille, jos olisitte päättänyt astua rikoksen tielle. Onko monsieur Poirotilla mitään huomautuksia tästä tapauksesta?»

Minusta näytti, että Poirot oli jotenkin häkeltynyt. Hän katseli ympärilleen huoneessa ja huomautti lauhkeasti ja melkein anteeksipyytävästi: »Tämä herra tupakoi paljon.»

Tosiaan, takassa oli paljon tupakantumpeja, samoin tuhkakupissa, joka oli pienellä pöydällä suuren nojatuolin vieressä.

»Mies on polttanut eilisiltana varmaan parikymmentä savuketta», Japp huomautti. Hän kumartui tutkimaan takan sisältöä tarkemmin ja käänsi sitten huomionsa tuhkakuppiin.

»Ovat kaikki samaa merkkiä», hän ilmoitti. »Saman miehen polttamia. Ei se sen kummempaa ole, Poirot.»

»Enhän väittänytkään, että olisi», ystäväni sanoi hiljaa.

»Haa!» Japp huudahti. »Mitäs tuossa on?» Hän syöksähti nostamaan lattialta vainajan vierestä jotain kirkasta ja kiiltävää. »Rikkinäinen kalvosinnappi. Kenenkähän tämä mahtaa olla? Voisikohan tohtori Giles ystävällisesti mennä alakertaan lähettämään taloudenhoitajan tänne?»

»Entä Parkerin pariskunta? Mies haluaisi kiihkeästi päästä lähtemään – sanoi, että hänellä on kiireellisiä liikeasioita Lontoossa.»

»Vai niin. Liikeasiat saavat hoitua ilman häntä. Näyttää siltä, että hänellä on täälläkin varsin kiireellistä hoidettavaa! Lähettäkää taloudenhoitaja tänne, alkääkö päästäkö kumpakaan Parkeria livahtamaan käsistänne. Eikä Pollardin käsistä. Onko kukaan talonväestä käynyt täällä tänä aamuna?»

Tohtori Giles mietti.

»Ei. Kaikki seisoivat ulkopuolella käytävässä, kun Pollard ja minä tulimme sisään.»

»Oletteko varma?»

»Ehdottoman varma.»

Tohtori poistui toimittamaan tehtäväänsä.

»Hyvä mies», Japp sanoi hyväksyvästi. »Jotkut näistä urheilullisista lääkäreistä ovat ensiluokkaisia. No, kukahan tämän tyypin on mahtanut ampua? Näyttää siltä, että tappaja on joku kolmesta talossa asuneesta. Taloudenhoitajaa kannattaa tuskin epäillä. Hänellä on ollut jo kahdeksan vuotta aikaa ampua työnantajansa, jos hän olisi halunnut tehdä niin. Keitähän nämä Parkerit oikein ovat? Eivät vaikuta kovin miellyttävältä pariskunnalta.»

Siinä vaiheessa neiti Clegg ilmestyi alakerrasta. Hän oli laiha ja jäntevä nainen. Tukka oli keskeltä jakauksella, ja olemus oli tasainen ja tyyni. Silti hän vaikutti tehokkaalta ja kunnioitusta herättävältä. Vastauksena Jappin kysymyksiin

hän selitti olleensa vainajan palveluksessa neljätoista vuotta. Isäntä oli ollut jalomielinen ja huomaavainen. Neiti Clegg ei ollut tavannut Parkerin pariskuntaa ennen kuin vasta kolme päivää sitten, jolloin he olivat odottamatta tulleet vierailulle. Taloudenhoitaja arveli vieraiden tulleen kutsumatta – isäntä ei ainakaan ollut ilahtunut heidän tulostaan. Jappin näyttämä kalvosinnappi ei ollut herra Protheroen, siitä taloudenhoitaja oli varma. Kun häneltä kysyttiin pistoolista, hän sanoi, että isännällä oli hänen tietääkseen samantapainen ase, jota tämä säilytti lukkojen takana. Neiti Clegg oli nähnyt sen kerran joitakin vuosia sitten, mutta ei osannut sanoa, oliko tämä sama ase. Taloudenhoitaja ei ollut kuullut laukausta edellisenä iltana, mutta se ei ollut mikään ihme, koska talo oli suuri ja monisiipinen, ja hänen asuntonsa ja Parkereita varten valmistetut huoneet olivat rakennuksen toisessa päässä. Hän ei tiennyt, mihin aikaan Protheroe oli mennyt nukkumaan. Isäntä oli ollut valveilla vielä silloin, kun neiti Clegg oli vetäytynyt asuntoonsa puoli kymmeneltä. Isännällä ei ollut tapana mennä nukkumaan heti makuuhuoneeseen vetäydyttyään. Tavallisesti hän istui valveilla lukemassa ja tupakoimassa puoli yötä. Hän poltti paljon.

Silloin Poirot pani väliin kysymyksen:

»Nukkuiko isäntänne yleensä ikkuna auki vai kiinni?»

Neiti Clegg harkitsi.

»Tavallisesti se oli auki, ainakin yläreunasta.»

»Silti se on nyt kiinni. Osaatteko selittää sen?»

»En, ellei hän sitten vetoa tuntiessaan sulkenut sitä.»

Japp kyseli vielä vähän ja päästi taloudenhoitajan sitten menemään. Seuraavaksi hän haastatteli Parkereita, kumpaakin erikseen. Rouva Parker oli hysterialan partaalla ja kyynelehti, herra puolestaan räyhäsi ja haukkui. Hän väitti, ettei kalvosinnappi ollut hänen, mutta se vain pahensi hänen tilannettaan, koska hänen vaimonsa oli jo tunnistanut sen aikaisemmin. Lisäksi hän kielsi käyneensä koskaan

Protheroen huoneessa, minkä Japp katsoi riittävän pidätyslupan saamiseen.

Japp jätti Pollardin hoitamaan tilannetta ja riensi kylään soittamaan päämajaan. Poirot ja minä kävelimme takaisin majataloon.

»Olet harvinaisen hiljainen», sanoin. »Eikö tämä tapaus kiinnosta sinua?»

»*Au contraire*, se kiinnostaa minua suunnattomasti. Mutta ihmetyttää samalla.»

»Motiivi on epäselvä», sanoin mietteläästi, »mutta olen varma siitä, että Parker on ikävä tyyppi. Motiivin puuttumista lukuun ottamatta todisteet näyttävät olevan selvästi häntä vastaan. Motiivi saattaa selvitä myöhemmin.»

»Eikö Jappilta jäänyt mielestäsi huomaamatta mitään erityisen merkittävää?»

Katsoi ystävääni uteliaasti.

»Minä sinulla on hihassasi?»

»Mitä vainajalla oli hihassaan?»

»Ai niin, nenäliina!»

»Aivan, nenäliina.»

»Merimiehillä on tapana säilyttää nenäliinaa hihassa», sanoin mietteläästi.

»Erinomainen näkökulma, Hastings, vaikka juuri se ei ollutkaan mielessäni.»

»Oliko vielä jotain muuta?»

»Kyllä vain. En voi olla palaamatta tupakansavun hajuun.»

»En minä haistanut tupakansavua», huudahdin hämmästyneenä.

»En minäkään, *cher ami*.»

Katsoin häntä vakavasti. On vaikea tietää, milloin Poirot laskee leikkiä, mutta nyt hän näytti olevan aivan tosissaan ja rypisti mietteläästi otsaansa.

* * *

Kuolemansyöntutkimus pidettiin kaksi päivää myöhemmin. Sillä välin oli tullut esiin lisää todisteita. Muuan kulkuri oli tunnustanut kiivenneensä muurin yli Leigh Housen puutarhaan, missä hän usein nukkui lukitsemattomassa vajassa. Hänen todistuksensa mukaan kaksi miestä oli riidellyt kovaaäänisesti talon toisessa kerroksessa kello kahdeltatoista. Toinen vaati rahaa, ja toinen kieltäytyi kiukkuisena. Pensaansa taakse kätkeytyneenä hän oli nähnyt miesten kulkevan useampaan kertaan valaistun ikkunan ohi. Toisen hän tunnisti talon tutuksi omistajaksi herra Protheroeksi ja toisen ehdottoman varmasti herra Parkeriksi.

Nyt oli selvää, että Parkerit olivat tulleet Leigh Houseen kiristämään Protheroeta. Myöhemmin saatiin lisäksi selville, että vainajan todellinen nimi oli Wendover ja että tämä oli ollut merivoimien luutnantti ja sekaantunut laivaston ensimmäisen luokan risteilijä *Merrythoughtin* räjäyttämiseen vuonna 1910. Sen jälkeen tapaus tuntui selviävän nopeasti. Oletettiin, että Parker oli tiennyt Wendoverin osuudesta tapaukseen ja jäljittänyt tämän voidakseen vaatia rahaa vaitiolostaan ja että Wendover oli kieltäytynyt maksamasta. Riidan tuoksinassa Wendover oli vetänyt esiin revolverinsa, jonka Parker oli siepannut häneltä ja ampunut hänet yrittäen sitten lavastaa tapauksen itsemurhaksi.

Parkeria vastaan nostettiin syyte, ja hän sai lykkäystä puolustuksen valmistamiseen. Olimme seuraamassa syyte-oikeuden istuntoa. Poistuessamme sieltä Poirot nyökäytti päätään.

»Niin sen täytyy olla», hän mutisi itsekseen. »Aivan, niin sen on oltava. En lykkää tätä enää tuonemmaksi.»

Hän meni postiin ja kirjoitti siellä viestin, jonka lähetti erikoislähetin mukana. En nähnyt, kenelle hän osoitti viestinsä. Sitten palasimme majataloon, jossa asuimme sinä ikimuistoisena viikonloppuna.

Poirot oli rauhaton ja ravasi vähän väliä ikkunan ääreen.

»Odotan vierasta», hän selitti. »En kai voi olla – en voi mitenkään olla erehtynyt. Ei, siinä hän tuleeekin.»

Suureksi hämmästykseni seuraavassa hetkessä astui huoneeseen neiti Clegg. Hän ei ollut yhtä tyyni kuin tavallisesti ja huohotti ikään kuin olisi juossut. Näin hänen katseessaan pelkoa, kun hän katsoi Poirotiin.

»Mademoiselle on hyvä ja käy istumaan», Poirot sanoi ystävällisesti. »Enkö arvannutkin oikein?»

Vastaukseksi neiti Clegg puhkesi kyyneliin.

»Miksi teitte sen?» Poirot kysyi lempeästi. »Miksi?»

»Rakastin häntä niin kovasti», neiti Clegg vastasi. »Olin hänen lapsenhoitajansa, kun hän oli pieni. Voi, olkaa armelias!»

»Teen voitavani, mutta ymmärrätte varmaan, etten voi sallia viattoman miehen joutuvan hirteen – vaikka hän onkin epämiellyttävä roisto.»

Neiti Clegg ryhdistäytyi ja sanoi hiljaa: »Ehkä minäkään en olisi voinut tehdä niin loppujen lopuksi. Tehkää mitä on tehtävä.»

Sitten hän nousi ja riensi ulos.

»Ampuiko neiti Clegg hänet?» kysyin täysin ymmälläni. Poirot hymyili ja pudisti päätään.

»Wendover ampui itsensä. Muistatko, että hänellä oli nenäliina oikeanpuoleisessa hihassa? Se osoitti minulle, että hän oli vasenkätinen. Hän pelkäsi tulevansa paljastetuksi ja ampui itsensä sen jälkeen, kun oli käynyt myrskyisen keskustelunsa Parkerin kanssa. Aamulla neiti Clegg tuli tapansa mukaan hänen luokseen ja löysi hänet kuolleena. Hänhän kertoi juuri äsken tunteneensa vainajan jo pikkupojasta ja kohdisti raivonsa Parkereihin, jotka olivat pakottaneet miehen häpeälliseen kuolemaan. Hän piti Parkereita murhaajina ja näki tilaisuuden panna nämä kärsimään aiheuttamistaan seurauksista. Kukaan muu ei tiennyt, että vainaja oli vasenkätinen, ja hän vaihtoi pistoolin oikeaan käteen,

sulki ja telkesi ikkunan, pudotti alakerrasta löytämänsä kalvosinnapin kappaleen lattialle, lukitsi oven ja vei avaimen mukanaan.»

»Poirot», sanoin innostuksen puuskassa, »olet verraton. Päättelit kaiken yhdestä ainoasta nenäliinasta.»

»Ja tupakansavusta. Jos ikkuna olisi ollut kiinni, sellaisen savukemäärän polttaminen olisi väistämättä saanut huoneen haisemaan väljähtyneelle tupakalle. Sen sijaan ilma oli raikasta, ja siksi päättelin heti, että ikkuna oli varmaan-kin ollut auki koko yön ja että se oli suljettu vasta aamulla. Se antoi mahdollisuuden mielenkiintoisiin arvailuihin. En voinut kuvitella murhaajan halunneen sulkea ikkunaa missään olosuhteissa. Olisi ollut hänen etunsa mukaista jättää ikkuna auki ja teeskennellä, että murhaaja oli paennut ikkunan kautta, jos itsemurhateoria ei menisi läpi. Kun kulkurin todistus kuultiin, se vahvisti tietenkin epäilykseni. Hän ei olisi mitenkään voinut kuulla keskustelua, ellei ikkuna olisi ollut auki.»

»Loistavaa!» sanoin sydämellisesti. »Maistuisiko nyt tee?»

»Tyypillisen englantilaisen puhetta», Poirot sanoi huokaisen. »Enkö voisi saada lasillista hedelmämehua?»

Kadonneen naisen tapaus

Kansainvälisen etsivätoimiston johtaja Theodore Bluntin kirjoituspöydällä oleva varoitussummeri soi. Tommy ja Tupence säntäsivät kumpikin oman tirkistysreikänsä ääreen kurkistamaan ulompaan toimistohuoneeseen. Oli Albertin tehtävä viivyttää asiakasehdokasta siellä ennalta suunnitelluin keinoin.

»Otan selvää», Albert sanoi parhaillaan. »Valitettavasti herra Blunt on tällä hetkellä varattu. Hän puhuu puhelimessa Scotland Yardin kanssa.»

»Jään odottamaan», vieras sanoi. »Minulla ei ole käyntikorttia mukana, mutta nimeni on Gabriel Stavansson.»

Asiakas oli komea mies, reilusti yli satakahdeksankymmmentäsenttinen. Hänen kasvonsa olivat ruskettuneet ja ahavoituneet, ja silmien voimakas sini muodosti melkein hätkähdyttävän vastakohdan ruskealle iholle.

Tommy teki pikaisen päätöksen. Hän pani hatun päähän, otti käsineensä ja avasi oven. Kynnyksellä hän pysähtyi.

»Täällä on odottamassa vieras, joka haluaisi tavata herra Bluntin», Albert sanoi.

Tommyyn kasvoilla vilahti hienoinen harmi. Hän otti kellonsa esiin.

KEVÄT KOITTA KALMEILLE KAHDENTOISTA KLASSIKKONOVELLIN KOKOELMASSA.

Päivät pitenevät, maa puhkeaa kukkaan ja edellisvuoden synnit
paljastuvat sulavan lumen alta. Ilmassa on muutakin kuin siitepölyä,
kun Agatha Christien rakastetut salapoliisit nuuhkivat kevätuuia.
Niin Neiti Marple ja Hercule Poirot kuin Harley Quin ja Parker Pynekin
ratkovat varkauksia ja murhia petollisen keväisessä ilmassa.

